Boombescherming in de praktijk

6/10/2026
Congres Bomen als bouwstenen, Urban forestry, ontwerpen mét bomen aan de stad van morgen
Bomen Beter Beheren

Thijs De Jonghe
Lumbricus Boombeheer

Eigenaar na verbouwing:

"Mijn boom is dood"

Aannemer:

"Die was er al slecht aan toe, bomen gaan nu eenmaal dood"

Afbeelding: Google street view

Foto: MULTIVISION 3D

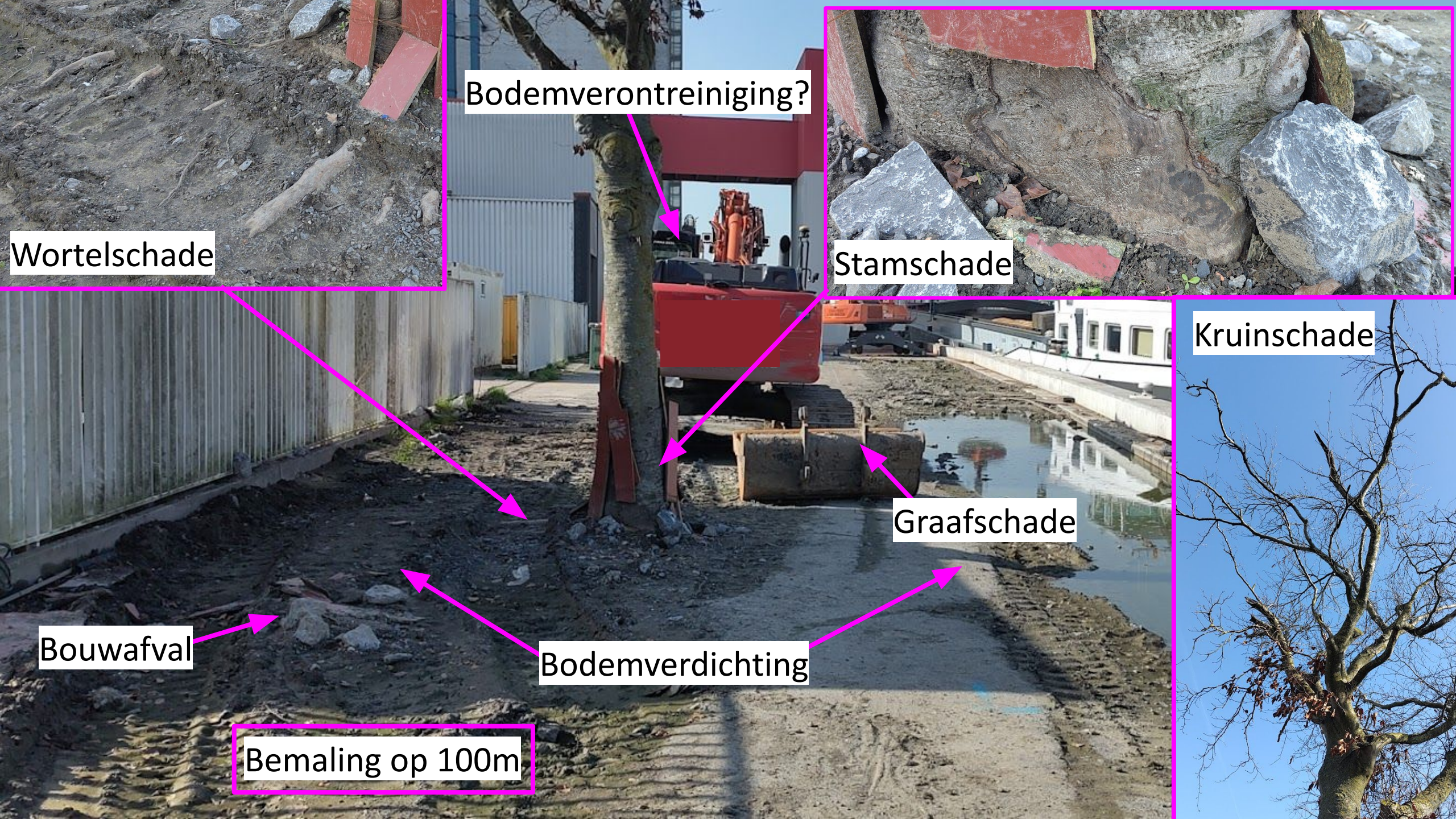
Wortelschade
Bodemverontreiniging?
Stamschade
Kruinschade
Graafschade
Bouwafval
Bodemverdichting
Bemaling op 100m

Hoe bomen beschermen?

ETT
Adviserend

ETW
Uitvoerend

Bomentoets

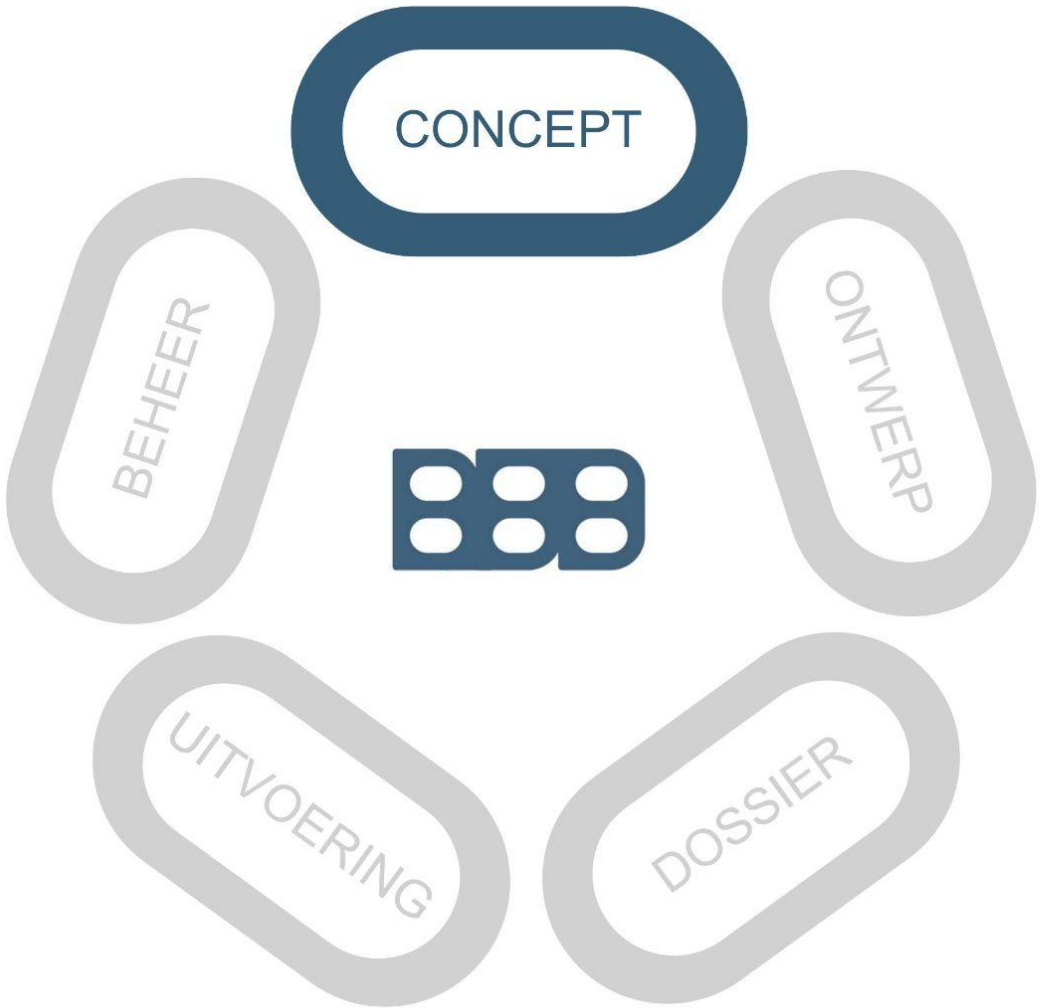
CONCEPT
ONTWERP
DOSSIER
UITVOERING
BEHEER

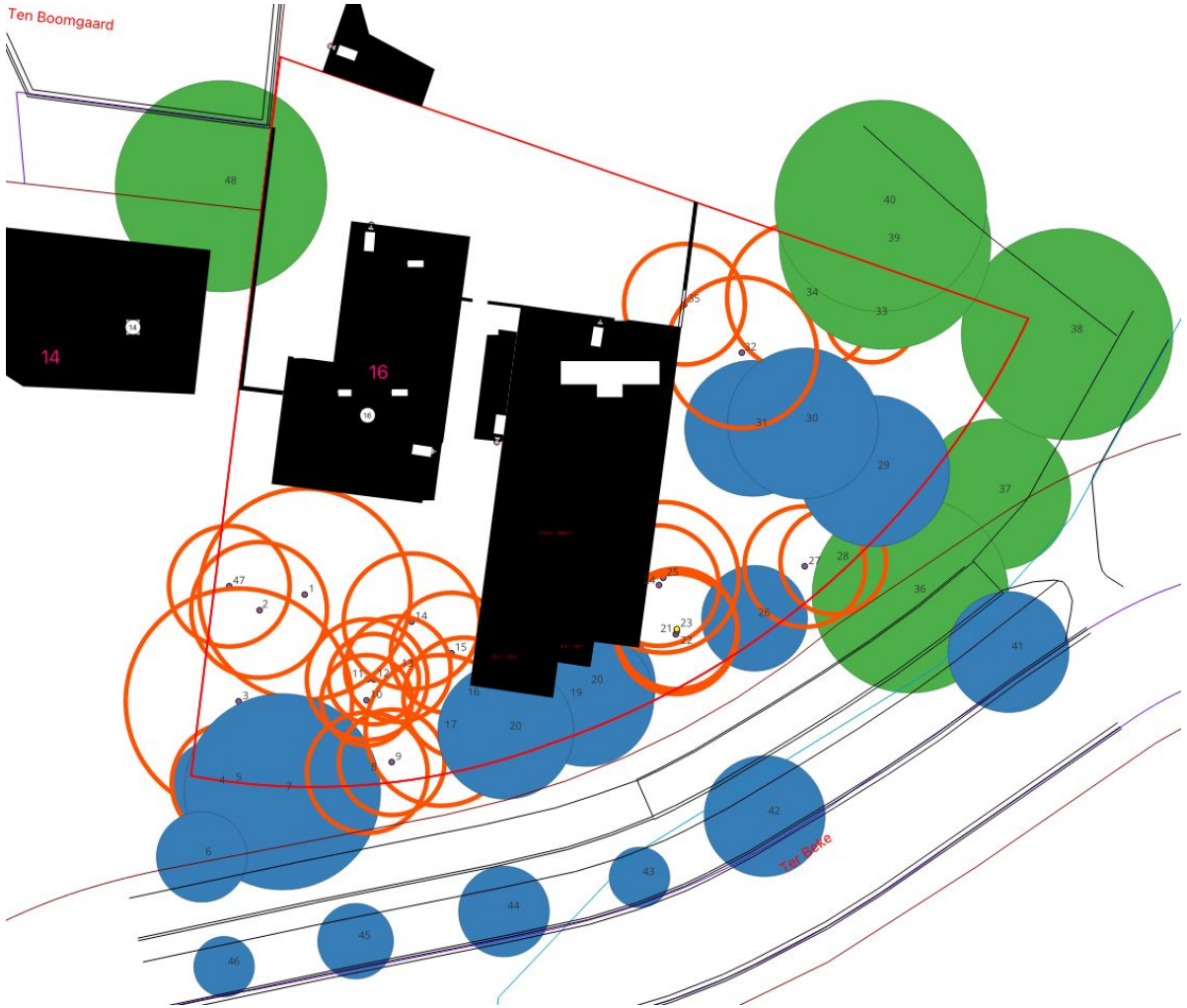
Ten Boomgaard
14
16
Ter Beke

Voorbeeld bomentoets speeltuin

Architect

- Welke locatie is meest geschikt?
- Wat zijn de randvoorwaarden?

ETT

- Bomentoets

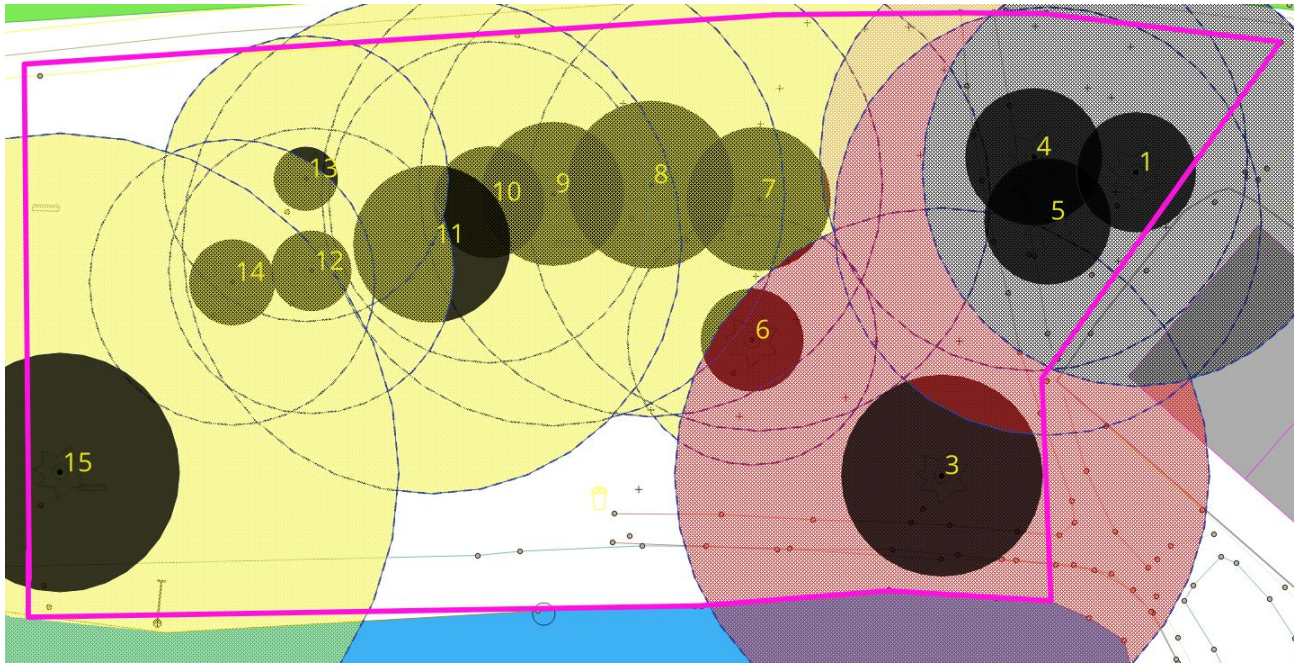

Symbool	Beschrijving	Toegestaan wortelverlies
Roze lijn	Projectzone	
Blauwe stippellijn	Wortelzone	
Zwarte gevulde cirkels	Boomverankeringszone	Zie 3.1.2.
Zwart gearceerd	Bomen met reeds meer dan 20% wortelverlies	Geen
Rood gearceerd	Bomen met reeds 15% wortelverlies	5%
Oranje gearceerd	Bomen met reeds 10% wortelverlies	10%
Geel gearceerd	Bomen zonder wortelverlies	20%

Bomen Effect Analyse (BEA)

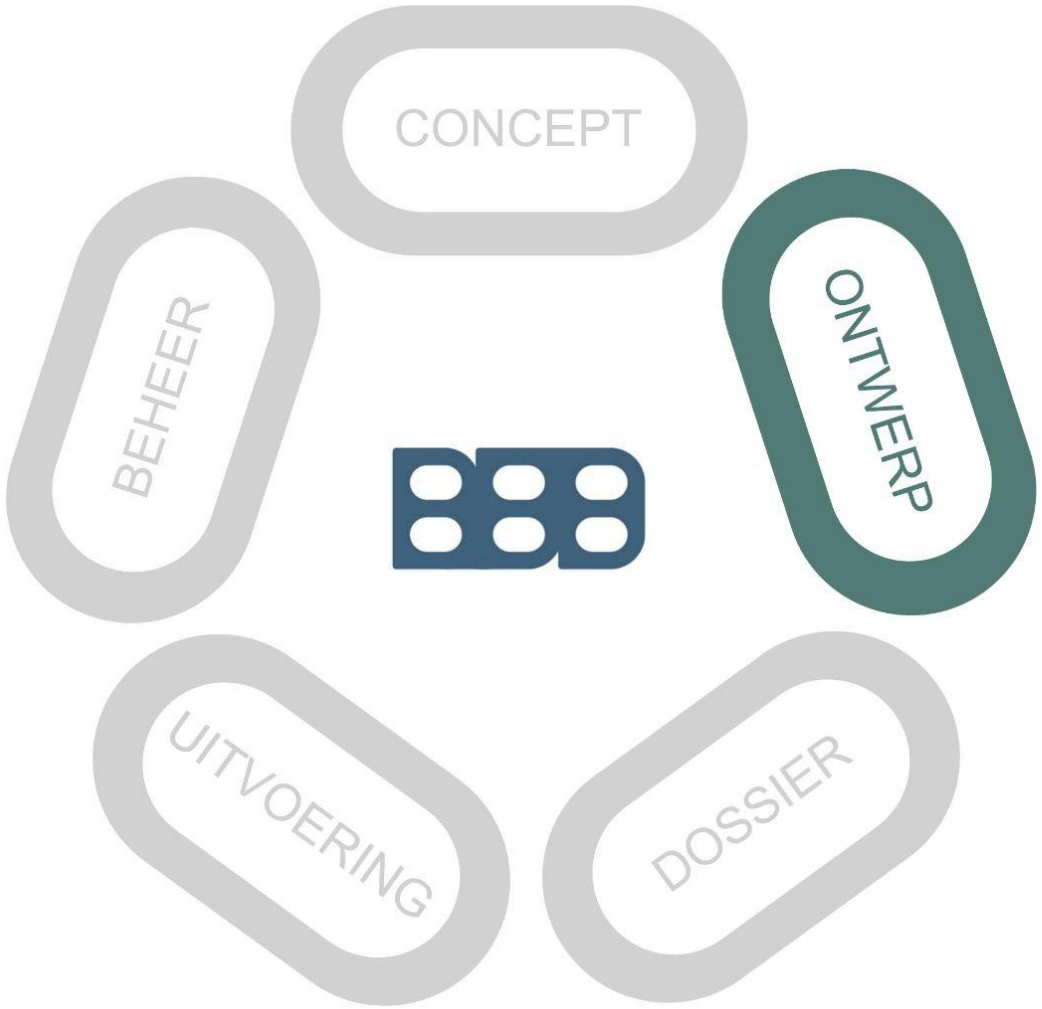

Analyse van werkzaamheden en de gevolgen voor de bestaande en nieuwe bomen.

Tijdens bouwfase en op lange termijn!

- Bomentoets goed gevolgd?
  Weinig knelpunten

- Knelpunten oplossen
  Overleg architect en ETT

Afbeelding: unsplash.com

:-(

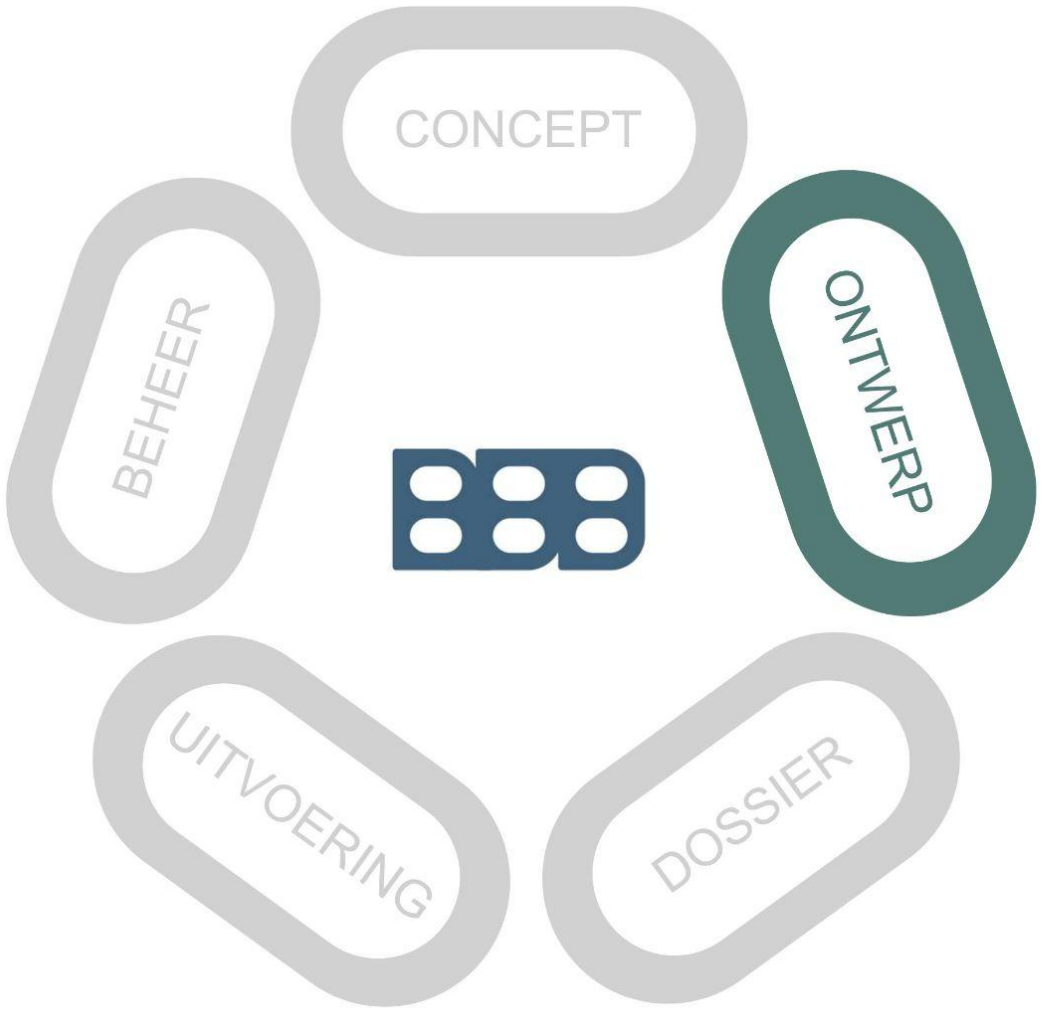

Boombeschermingsplan

- Oplijsting maatregelen voor bescherming
  - Boombeschermingszones, stambescherming, werfcirculatie, …
  - Begeleiding door ETW
  - Controles door ETT
- Randvoorwaarden werken rond bomen
- Sancties bij overtredingen aannemer

5. Actieplan boombescherming - overzicht

	Actie	Wie	Timing
Reeds uitgevoerd	Opmaken boombeschermingsplan	ETT	Reeds uitgevoerd
	Plaatsen van stambescherming	ETW	Reeds uitgevoerd
	Plaatsen bodembescherming (rijplaten, houtsnippers)	Aannemer, onder begeleiding ETW/ETT	Reeds uitgevoerd
	Plaatsen hekwerk TBBZ	Aannemer	Reeds uitgevoerd
	Begeleiding graafwerken in wortelzone	ETT	Reeds uitgevoerd
ASAP	Vastleggen TBBZ bij plataan, berk, wilgen	Aannemer, bouwheer, ETT	ASAP
	Aanpassingen hekwerk TBBZ + overal schoren	Aannemer	ASAP
	Opstart en toelichting boombeschermingsplan	ETT	Eerstvolgende werfvergadering
Tot einde werf	Onaangekondigde werfcontroles	ETT	Periodiek en op afroep
	Wekelijkse werfcontrole	Personeel De Brielmeersen	Wekelijks
	Registratie controles in logboek	ETT / Personeel De	Na elke controle
	Melden overtredingen of schade	Aannemer / Personeel De	Binnen 24 uur
	Evaluatie en bijsturing maatregelen	ETT	Bij vastgestelde risico's
Na oplevering	Verwijderen beschermingsmaatregelen	ETW	Na oplevering
	Opmaken eindverslag	ETT	Na oplevering

Dossier

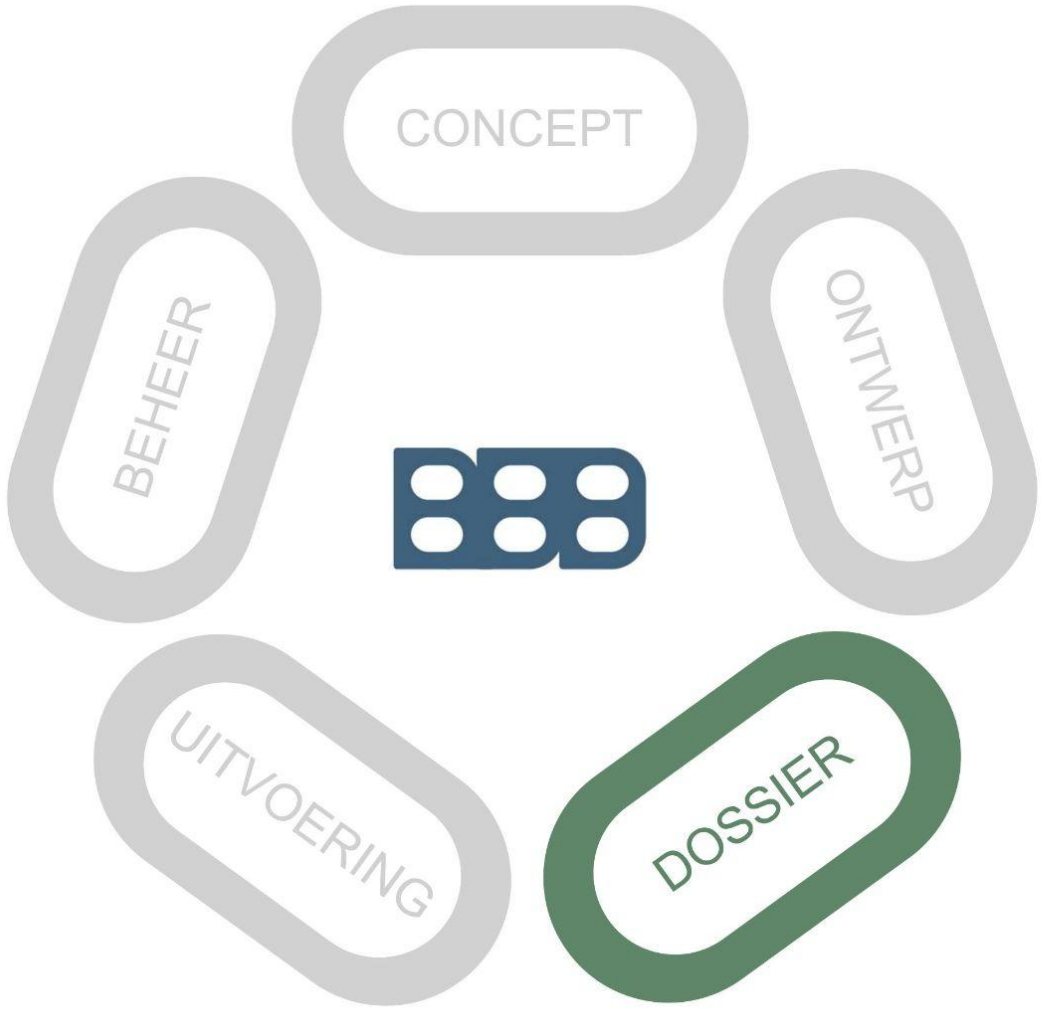

- BEA en Boombeschermingsplan in omgevingsloket
- ETT: Controle uitvoeringsdossier, bestek
- Aannemer: Waarborg voor bomen

Werf

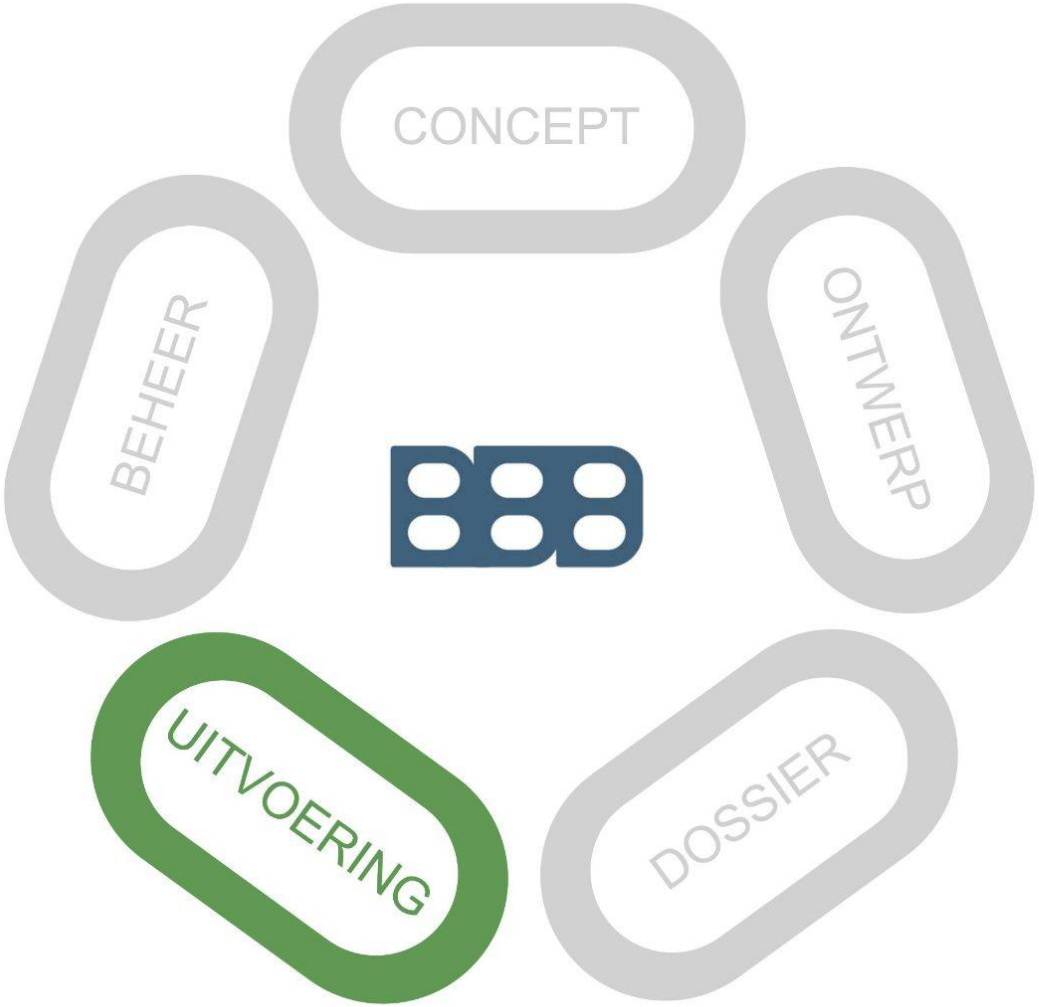

- ETT in werfvergaderingen
- Hekwerk boombeschermingszones, stambescherming, werfwegen,…
- Begeleiding door ETW
- Controles door ETT

:-(

BOOM
BESCHERMINGSZONE

Zomereik

€ 25.728

BOOMWAARDE*

*berekend volgens de Uniforme Methode voor Waardebepaling van Bomen

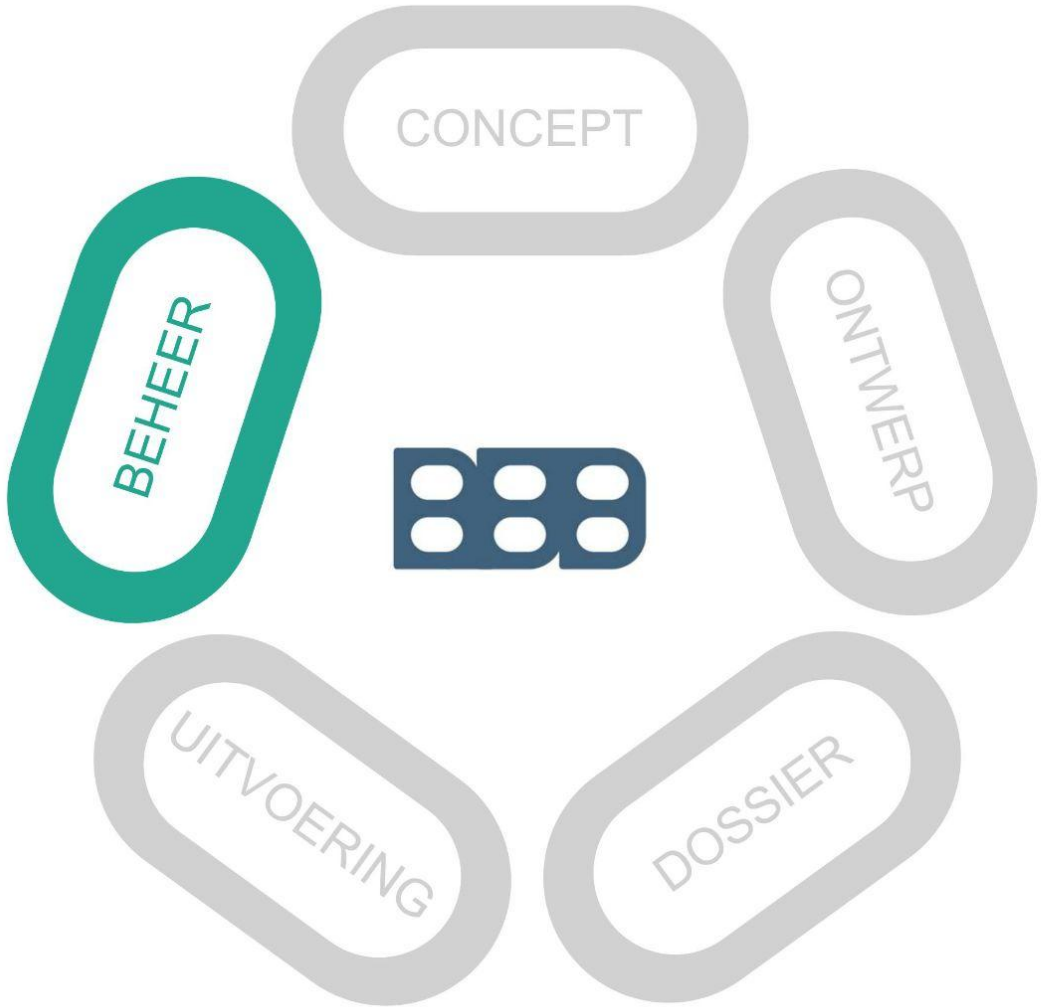

Nazorgtraject

- Soms na werffase nog nazorg nodig
  - Pas geplante bomen
  - Opvolging

Regulier beheer

- Eigenaar dient bomen te handelen als een voorzichtig en redelijk persoon
  → Risicobeheer

Oplossingen

Architect: ‘We kunnen dat gebouw niet meer verzetten voor die boom”

→ Een bomentoets kon de randvoorwaarden in kaart brengen

→ Extra tijdverlies en kosten in ontwerpproces

Aannemer: **“**Er is geen budget voor boombeschermingsmaatregelen”

→ Standaardbestek 200 versie 1.0 - Art. 32, §1

→ **+** Boombeschermingsplan onderdeel van bestek maken

Grondwerker: “Ik moet hier toch met mijn kraan draaien”
→ Boombeschermingsplan toevoegen aan bouwplaatsreglement

Gemeente: Weer een grote boom dood op een werf.
→ BEA opleggen

Ontwikkelaar / bouwheer

- ETT vanaf conceptfase (Bomentoets)
- Boombeschermingsplan onderdeel van bestek maken

Overheden

- Eis een BEA en boombeschermingsplan
- Handhaving

BOOM
BESCHERMING
Europese standaard voor boombescherming
TIJDELIJKE CONSTRUCTIES
BOUWEN
LANDSCHAPSINRICHTING
European
Arboricultural
Standards
Vlaamse
overheid
3 ALGEMENE TECHNISCHE
BEPALINGEN
STANDAARDBESTEK 200 ALGEMENE BEPALINGEN
VERSIE 1.0
mow.vlaanderen.be
Beschermen
van bomen
Voorschriften ter bescherming van
bomen op werven en evenementen
BOOM
BESCHERMINGSZONE
6 beuken
€ 35.856,00
BOOMWAARDE
vvog-zakboekje 3
Het standaardwerk voor ontwerpers,
boombeheerders, werfopzichters en terreinwerkers
Editie 2026
vereniging voor
openbaar groen
Richtlijn
bescherming van
bomen bij
bronbemalingen
Praktisch besliskader
Versie 1.1
Samen voor
en gewaarde
in onze leefo
Good Practice
boombescherming
bij projecten
Versie 2.0
BEHEREN
CONCEPT
ONTWERP
BOUWDOSSIER
UITVOERING
BOMEN BETER BEHEREN
Richtlijn Bomen
Effect Analyse
CROW
HAND
BOEK
BOMEN
2026
HANDBOEK BOMEN 2026
NORM
INSTITUUT

Oja… Sleufje trekken?

DAGELIJKS tientallen (honderden?) bomen onnodig beschadigd

- Ruimtelijke inrichting?
- Volgen van standaardbestek?
- Handhaving?
- “We zullen wel voorzichtig zijn”

Technische oplossingen bestaan!

Bedankt!

Foto: Woema & Krewcollective